

Biografia

El bon obrer

■ Àngel Duarte

Pablo Iglesias, fundador del PSOE i de la UGT, ha passat als annals com una mena d'apòstol laic. Els seus hàgriògrafs, militants obreristes de primera hora, el van presentar com un home ple de virtuts, d'origen humil i de formació autodidacta. Sense ell, se'ns ha dit, el proletariat hispànic hauria deambulat sense veure la llum. Aquesta és la visió tradicional que ens en ha pervingut.

Ara comptem amb una nova i extensa biografia. Un vast llibre elaborat amb una prosa laboriosa. Joan Serrallonga, especialista en la problemàtica de les condicions de vida obrera, n'és l'autor. És per aquesta raó que, a falta d'informació sobre els anys d'infància i joventut, o sobre la vida d'adult en l'àmbit més personal, Serrallonga ens apropa a la Galícia i al Madrid de la segona meitat del segle XIX i primeres dècades del XX, als hospicis i als tallers, al món de l'aprenentatge de l'ofici de tipògraf, als magres sous i a les llargues jornades. Com més endavant ho farà a la joia sindical i a la descoberta del marxisme en la versió més dogmàtica i simplista. I sempre, sempre, a les epidèmies, al treball precari i a l'exploació més descarnada.

La voluntat d'evocació de l'autor és remarcable i fa que les planes dedicades al pas per l'orfenat, les referències als sinistres empresaris o les línies que ens apropen a la davalla-

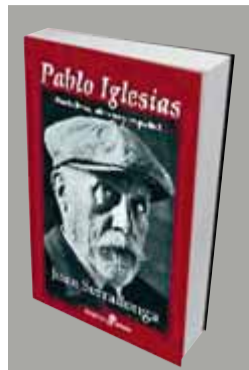
Pablo Iglesias, fundador del socialisme espanyol

da física de l'heroi voregin més l'estil del fulletó romàntic que el de Friedrich Engels sobre les condicions de vida de la classe obrera anglesa. Fascinat per Iglesias, Serrallonga reserva el to pudorós per tractar els aspectes més obscurs de la biografia.

El pudor arrenca del fet que el llibre no està pensat per desfer tòpics, sinó, com assegura l'autor des de les primeres planes, a dotar-los de consistència historiogràfica. Ara bé, ¿és útil, a hores d'ara, refermar els mites? Alternativament, ¿es pot continuar afirmant el que Serrallonga diu de polítics com Antoni Maura o del que significa

el maurisme? ¿Se sosté la mirada i les valoracions que fa d'experiències com la Revolució de 1868, del sistema de la Restauració i de grups socials sencers: la maleïda burgesia entestada a fer negocis obscurs i explotar sense misericòrdia el bon obrer?

De fet, l'enlluernament per un home que, virtuts al marge, condemnà durant dècades el socialisme espanyol a la marginació amb la seva estretor de mires, dogmatisme i vàcues moralitats, resulta xocant. Això sí, el lector que esperi que el refermin en les seves conviccions en sortirà satisfet. I molt. *

Pablo Iglesias
Socialista, obrero
y español

Joan Serrallonga
Edhasa
Barcelona, 2007
Preu: 36,50 €
Pàgines: 864

■ El lector es trobarà amb una voluminosa i exagerada glorificació del fundador del socialisme espanyol. Una mena de vida de sant de les que ja no se'n troben

1 2 3 4 5

Poesia

Confidencial

■ Pere Ballart

Ben altrament del que és costum en altres literatures, el tronc principal de la poesia anglesa mai no ha buscat sotragar els seus lectors amb una representació convulsa de la realitat, ni amb discursos visionaris. La seva tradició més sòlida gravita de fa temps sobre una lírica de la discreció, que afina tant com pot l'anàlisi d'unes conductes i emocions que aspira a expressar amb subtilesa. Veus com les de Hardy, Yeats, Graves i Larkin van posar al servei de tal empresa el seu talent artístic, i és per això que si un recull poètic decideix posar els seus versos sota l'admonició de tots aquests noms, és senyal que allò que busquen en el fons els seus poemes és sobretot construir, com deia un altre membre il·lustre d'aquesta nissaga poètica, Stephen Spender, uns quants "models verbals de vida privada".

Sembla que justament aquest hauria de ser el cas del nou llibre de poemes de Sergio Roche, *La taula de llum*, d'inequivoca anglofília si mirem la nodrida selecció dels seus epígrafs. Creada aquesta expectativa, no es fa estrany comprovar que la zona de la poesia de Roche que de llarg més bé funciona sigui la que mira d'aplicar-se aquella lliçó de contenció i control dels materials, la que adreça la paraula a un tu sentimentalment molt còmplice i la que, molt per damunt de divagacions erràtiques, esdevé confidència en veu baixa, confessió de temors o d'esperances.

Vida cuinada a foc lent, com diu un vers del llibre. En la darrera secció del recull -la millor de les tres que l'integren-, composicions com ara *Totes les paraules del món*, *Qui ens consoli*, *La casa*, *Tan sols una finestra* i *L'àngel bo*, són bons exemples de com sense necessitat de cap malabarisme una veu ben modulada bé pot fondre pensament i emoció i confiar-los al poema perquè els lectors, fraternals, ens els fem nostres. *

La taula de llum

Sergio Roche Font
Premi Bernat
Vidal i Tomàs
Editorial Moll
Palma, 2007
Preu: 8 €
Pàgines: 112

1 2 3 4 5

JOCNOU

Frankfurt 2007

EMILI TEIXIDOR

Ja som a Frankfurt, de ple. Abans hi va haver la Fira de Guadalajara, i em penso que la presència catalana va ser positiva, i fins i tot molt positiva, i ara mateix aquesta exposició que anuncien, *Fet a Mèxic*, amb la presència d'escriptors mexicans, podria ser un dels resultats d'aquells contactes del 2004. Tot i això no s'han publicat, o molts no els hem conegut, els resultats pràctics d'aquella anada a terres mexicanes, és a dir: quantes traduccions s'han fet al castellà de llibres catalans, quantes distribuïdores de llibres fets aquí en castellà s'han aconseguit allà, quants projectes universitaris o intercanvis culturals s'han lligat, etcètera.

Ara mateix té lloc el segon Fòrum de les Cultures a Monterrey, també a Mèxic, i també hi haurà contactes positius entre totes dues ciutats, Barcelona i Monterrey. La coneixença mútua serà beneficiosa, però més enllà d'aquests actes de bona voluntat -i en el cas de la Fira del Llibre de Guadalajara, l'augment del prestigi del país i de l'autoestima personal i col·lectiva-, quins altres resultats se n'han tret?

No he vist el pressupost de Frankfurt, el que costarà Frankfurt als contribuents, però suposo que deu ser molt superior al de Guadalajara. Conec la feina dels organitzadors, i la paciència i les hores de dedicació del personal de l'Institut Ramon

Llull, i es mereixen l'agraïment de tot el gremi. L'únic que dic és que potser s'han creat unes expectatives massa grans i pot haver-hi decepcions segons quins siguin els resultats. Hauríem d'anar a les fires com un acte normal de presència cultural arreu del món, allà on sigui possible, sobretot si ens conviden a anar-hi. Per això trobo que l'excepcionalitat amb què s'ha presentat la presència catalana a Frankfurt pot ser un pèl exagerada. Què farem quan un autor català guanyi el Nobel? Dit d'una altra manera: hem d'esperar que els autors catalans guanyin el Nobel per llegir-los, que és la millor manera d'agrair-los la seva feina? Penso que és millor que un país segueixi amb interès la feina dels

seus creadors, que els ciutadans sàpiguen de memòria els versos dels seus poetes, que els teatres s'omplin amb obres dels seus autors, que no pas l'esclat momentani d'un Nobel i del castell de focs d'una fira.

Portugal ja venerava Camões i Fernando Pessoa abans que donessin el Nobel a Saramago. I molts països amb més lectors que el nostre tenen els seus autors més o menys coneguts a fora, però llegits i respectats a casa. Potser, amb totes les bones intencions, n'hem fet un gra massa, pel que fa al miracle que molts esperen de Frankfurt. I el que cal també és un Frankfurt interior, a casa, per despertar les il·lusions i l'atenció dels nostres lectors. *